

Spis treści

Wstęp	11
------------------------	----

ROZDZIAŁ I

Unia Europejska – kształtowanie się słownictwa jej dokumentów na tle uwarunkowań historyczno-prawnych	15
---	----

1. Etapy integracji europejskiej od Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali do Unii Europejskiej i ich słownictwo	15
1.1. Etapy akcesji Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej	23
1.2. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej a transpozycja <i>acquis communautaire</i>	25
2. Wpływ autonomicznego prawa wspólnotowego na terminologię Unii Europejskiej	26
3. Wpływ wielojęzyczności Unii Europejskiej na terminologię	29
3.1. Języki w Unii Europejskiej	31
3.2. Założenia wielojęzyczności a rzeczywistość: krytyka wybranych elementów.	35
3.3. Wielojęzyczność a tekst prawny – problemy terminologiczne	39
3.4. Terminologia jako instrument wielojęzyczności	40
4. Tłumaczenie i służby tłumaczeniowe Unii Europejskiej	41
4.1. Tłumaczenia w Komisji Europejskiej	43
4.2. Tłumaczenie w Parlamencie Europejskim	46
4.3. Tłumaczenia w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej i jego instancjach (w Sądzie oraz w Sądzie ds. Służby Publicznej)	48
4.4. Międzyinstytucjonalny aspekt tłumaczeń w Unii Europejskiej	49

ROZDZIAŁ II

Terminologia	54
Wstęp	54
1. Co to jest terminologia – definicje słownikowe	55
1.1. Współczesne szkoły terminologiczne i tendencje	56
1.2. Teorie terminologiczne	58
1.2.1. <i>Co to jest termin – definicje i aspekty</i>	61
1.2.2. <i>Specjalizacja wyrazów/terminologizacja</i>	63
1.2.3. <i>Termin a monosemia</i>	63
1.2.4. <i>Eurotermin – definicja</i>	66
1.2.5. <i>Terminotwórstwo</i>	67
1.2.6. <i>Instytucje terminotwórcze</i>	69
1.2.7. <i>Terminy a języki specjalistyczne</i>	72
1.2.8. <i>Terminologizacja vs determinologizacja</i>	74
2. Korpus badawczy	76
2.1. Materiał	76
2.2. Metoda	77
3. Terminy jako związki wyrazowe	78
3.1. Podział strukturalny euroterminów (związków wyrazowych)	78
3.2. Typy euroterminów	80
3.2.1. <i>TYP I – Zawężenia</i>	81
3.2.2. <i>TYP II – Neologizmy</i>	82

ROZDZIAŁ III

Analiza formalna i semantyczna terminów	85
1. Struktura i znaczenie związków TYPU I – zawężenie znaczenia głównych komponentów do dziedziny unijnej	85
1.1. Typologia – struktura terminów złożonych	85
1.1.1. <i>Struktura I i jej odmiany</i>	86
1.1.2. <i>Struktura II i jej odmiany</i>	91
2. Struktura i znaczenie związków TYPU II – neologizmów	114
Wstęp	114
2.1. Od neologizmu do eurosemantyzmu	115
2.2. Co to jest neologizm – podejście polskie i francuskie	116
2.2.1. <i>Neologia (néologie)</i>	117
2.2.2. <i>Neonimia (néonymie) – szczególny rodzaj neologii</i>	119
2.2.3. <i>Neologizm – definicje francuskie</i>	121
2.2.4. <i>Francuskie typologie neologizmów</i>	122
2.2.5. <i>Neologizm – definicje polskie</i>	125

2.3. Badanie i nadzorowanie neologizmów	128
2.3.1. <i>Badanie i nadzorowanie neologizmów w Polsce</i>	128
2.3.2. <i>Badanie i nadzorowanie neologizmów we Francji</i>	129
2.4. Wybór neologizmów z polskiej terminologii Unii Europejskiej	130
2.4.1. <i>O polskich neologizmach unijnych</i>	130
2.4.2. <i>Typologia neologizmów w zebranych korpusie euroterminów</i>	132
2.5 Terminy z pogranicza kategorii (TYP I / TYP II)	134
2.5.1. <i>Analiza kategorii neologicznych w terminologii Unii Europejskiej</i>	141
2.6. Neologizmy formalne: derywacja	142
2.6.1. <i>Nowe formacje morfologiczne powstałe w drodze derywacji sufiksalnej</i>	142
2.6.2. <i>Nowe formacje morfologiczne powstałe w drodze derywacji prefiksalno-sufiksalnej</i>	157
2.6.3. <i>Derywaty prefiksalne z de-, re-, co- w językach źródłowych (ang. i fr.)</i>	159
2.7. Neologizmy właściwe: kompozycja	165
2.7.1. <i>Złożenia przyimkowe, będące kalkami złożeni utworzonych w językach wyjściowych z m.in. (kolejno ang., fr.): inter-/inter-, intra-, post-/post-, pre-/pré- lub derywatów co-/co-, które w polszczyźnie przybrały odpowiednio formę: między-, wewnątrz-, po-, przed- współ-</i>	165
2.7.2. <i>Złożenia z zachowanym greckim lub łacińskim „elementem uczonym”: tele-, trans-, makro-, sub-</i>	171
2.7.3. <i>Złożenia ze zredukowaną formą członu określającego typu euro-, eko-, cyber-</i>	176
2.7.4. <i>Nowe złożenia z końcowym członem określanym –pak</i>	182
2.7.5. <i>Inne złożenia. Nowe formacje powstałe w formie zbitek słownych</i>	184
2.8. Nowe związki wyrazowe	186
2.9. Zapożyczenia	195
2.9.1. <i>Zapożyczenia całkowite</i>	196
2.9.2. <i>Inne zapożyczenia / kalki tłumaczeniowe</i>	198
2.10. Kalki strukturalne	201
2.11. Skróty i skrótowce	204
2.11.1. <i>Skróty, skrótowce jako neologizmy</i>	204
2.11.2. <i>Definicja i tworzenie skrótów i skrótowców</i>	205
2.11.3. <i>Pochodzenie skrótów i skrótowców unijnych</i>	205
2.11.4. <i>Skróty i skrótowce unijne w polskiej wersji</i>	206
2.11.5. <i>Nazwy programów zawierających skróty i skrótowce</i>	208
2.11.6. <i>Produktywność skrótowców</i>	209
2.11.7. <i>Skrótowce jako zapożyczenia</i>	210
<i>Podsumowanie</i>	212

3. Neosemantyzmy, neosemantyzacja	212
3.1. Eurosemantyzmy – definicja	214
3.2. Eurosemantyzmy nominalne	214
3.3. Metaforyczne eurosemantyzmy nominalne	224
3.4. Metaforyczne eurosemantyzmy przymiotnikowe motywowane kolorem	236
3.5. Inne metaforyczne eurosemantyzmy przymiotnikowe	239
Podsumowanie	240

ROZDZIAŁ IV

<i>Brukselizmy</i>	242
Wstęp	242
1. Typologia <i>brukselizmów</i>	245
2. Definicja <i>brukselizmu</i>	245
2.1. Inne użycia określenia nazwy <i>brukselizm</i>	246
2.2. Źródła <i>brukselizmów</i>	247
2.3. Relacje termin – <i>brukselizm</i>	248
3. Analiza zbioru <i>brukselizmów</i>	248
3.1. <i>Brukselizmy</i> będące odpowiednikami terminów Unii Europejskiej	248
3.1.1. <i>Brukselizmy</i> ogólnie odnoszące się do Unii Europejskiej jako organizacji realizowane w połączeniach z przymiotnikami europejski, unijny	249
3.1.2. <i>Brukselizmy</i> odnoszące się do funkcjonowania państw w ramach Unii Europejskiej	253
3.1.3. <i>Brukselizmy</i> określające liczbę państw członkowskich: od Szóstki do EU 28	256
3.1.4. <i>Brukselizmy</i> określające funkcjonowanie państw członkowskich w ramach grup	257
3.1.5. <i>Brukselizmy</i> określające funkcjonowanie w ramach strefy euro	260
3.1.6. Inne określenia Unii Europejskiej.	261
3.1.7. <i>Brukselizmy</i> określające funkcjonowanie państw członkowskich a budżet Unii Europejskiej	261
3.1.8. <i>Brukselizmy</i> dotyczące systemu głosowań w instytucjach Unii Europejskiej	263
3.1.9. <i>Brukselizmy</i> będące odpowiednikami nazw instytucji, funkcji i rządów	265
3.2. <i>Brukselizmy</i> obecne w żargonie urzędniczym/eurokratycznym	270
3.2.1. <i>Brukselizmy</i> dotyczące współpracy przywódców unijnych	270
3.2.2. <i>Brukselizmy</i> dotyczące pracy urzędników w instytucjach unijnych	275

3.2.3. Brukselizmy dotyczące pracy posłów w Parlamencie Europejskim	276
3.2.4. Brukselizmy dotyczące pracy tłumaczy w Parlamencie Europejskim	278
3.2.5. Brukselizmy dotyczące dziedzin współpracy i metod działania	279
3.2.6. Brukselizmy dotyczące nazw dokumentów	281
3.2.7. Eurożargon w polskich instytucjach	284
3.3. Od żargonu eurokratów do quasi-terminów	286
3.3.1. Wyrażenie metatekstowe „tak zwany” (tzw.) i cudzośćw.	286
3.3.2. Brukselizmy, które przechodzą proces terminologizacji	288
3.3.3. Potoczne nazwy dyrektyw zawarte w dokumentach	293
3.4. Brukselizmy obecne w języku ogólnym, zwłaszcza w dyskursie publicznym, nacechowane ekspresywnie	303
3.4.1. Okazjonalizmy	303
3.4.2. Brukselizmy powstałe wokół Brexitu	304
3.4.3. Brukselizmy powstałe wokół kryzysu imigracyjnego	309
3.5. Potoczny / kolokwializmy	313
3.5.1. Potoczny/kolokwializmy realizowane ze zredukowanym członem określającym euro-	313
3.5.2. Inne potoczny/kolokwializmy dotyczące UE	313
3.6. Slogany – dodatkowa kategoria brukselizmów	316
Podsumowanie	318
Wnioski końcowe	319
Bibliografia	326
Streszczenie	347
Résumé	349
Załącznik 1 – wykaz terminów unijnych	351
Załącznik 2 – wykaz brukselizmów	381
Spis ilustracji	388
Spis tabel	389